

I N N B E R E T N I N G

vedrørende

GRAVFELT,

Boligfelt, Heistadmoen, tidligere Berg prestegård,
g.nr. 103, br.nr. 7,

i anledning

privat week-end besøk i Kongsberg

ved

Christian Keller

8-9 mai 1976.

I anledning en privat henvendelse fra ltn. Erik Magnus, medio april d.å. foretok undertegnede en rask befaring av ovennevnte gravfelt.

Feltet har tidligere vært registrert i forbindelse med innkjøp av området for boligformål, se innberetning Bjørn Myhre 9.5.1961 + befaring 1962.

Feltet har dessuten vært registrert i forbindelse med kartlegging for økonomisk kartverk, se innberetning Georg M. How og Marie Kløvstad 10.8.1964.

Såvidt det kan sees idag må kartskissen som følger B. Myhres innberetning være en planskisse, laget før byggingen ble igangsatt. Dette fordi husenes posisjon ikke stemmer med de faktiske forhold idag. Dessuten er endel nye hus kommet til

Derfor vedlegges en ny kartskisse, som skulle være korrekt hva bygningene angår. Fornminnene er overført fra B. Myhres skisse.

Store deler av gravfeltet er idag sterkt redusert eller ødelagt. Jeg hadde ikke tid til en nøyaktig registrering, men her er en oversikt over status pr. 8.5.76:

Haug nr. 1 er bevart, men har en sirkulær nedgravning i midten, med en sjakt løpende inn fra syd.

Ltn. Magnus opplyser at leiren var tysk hvileleir

for elitesoldater under krigen. Det er derfor mulig at disse har foretatt en utgravning - av såkalt "nøkkel-hull type".

Det kan også likne nedgravning for en mitraljøsestilling, enten fra krigen eller senere.

Haug nr. 2 skadet av nedgravning i midten.

Haug nr. 3 skadet av nedgravning i midten.

Haug nr. 4 skadet av nedgravning, mest p.g.a. barn, men også skadd på siden, der en sti skjærer forbi.

Haug nr. 5-6 er nå overdekket av en fylling for plen rundt de omkringliggende hus. Dog kan antakelig toppen av haug 5 skimtes, stikkende opp av plenen, med et furutre på.

Haug nr. 7 ligger midt i boligfeltet, og er meget sterkt beskadiget. Kantene av haugen er beskåret, slik at den nå har et flatt, rektangulært utseende, nærmest som en firkantet platting. Den skal også være omrotet av stedets folk.

Haug nr. 8-9 ble ikke besøkt.

Haug nr. 10 er vanskelig å påvise, og er vel heller tvilsoom.

Haug nr. 11 er bevart, med en eldre, rektangulær nedgravning i midten.

Haug nr. 12 er meget sterkt beskadiget, og er neppe særlig bevaringsverdig lenger.

Haug nr. 13 b er nå fjernet p.g.a. omlegging av fylkesvegen forbi stedet.

Haug nr I og II er vel litt tvilsomme, men finnes stadig bevart i sin opprinnelige stand.

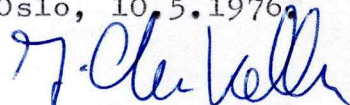
Ltn. Magnus forteller at man i boligfeltet ønsker å skilte noen av haugene, og er også villig til å sørge for at det blir påkjørt noe masse, slik at haugene kan bli restaurert tilbake til en noenlunde opprinnelig form.

Jeg foreslo at det ble lagt et lag med avvikende massetype (subbus = grå singel) på nåværende overflate, før ny masse kjøres på. Derved blir haugenes status 1976 markert. Fyllmassen spres over singelen, og haugene tilsås.

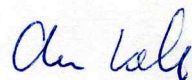
Den 10.5. ble saken nevnt i samtale med konservator Arne Emil Christensen, som ytret ønske om at haugene ble fotografert før ny masse ble påkjørt.

Jeg tror en slik restaurering er den eneste måten å bevare noe av gravfeltet på. På grunn av barns lek er slitasjen på fornminnene enorm, og haugene er såvidt deformert at de snart vil forsvinne fra folks bevissthet. En restaurering med tilhørende skilting, slik Heistadmoen Vel tilbyr, er eneste redning for feltet.

Oslo, 10.5.1976

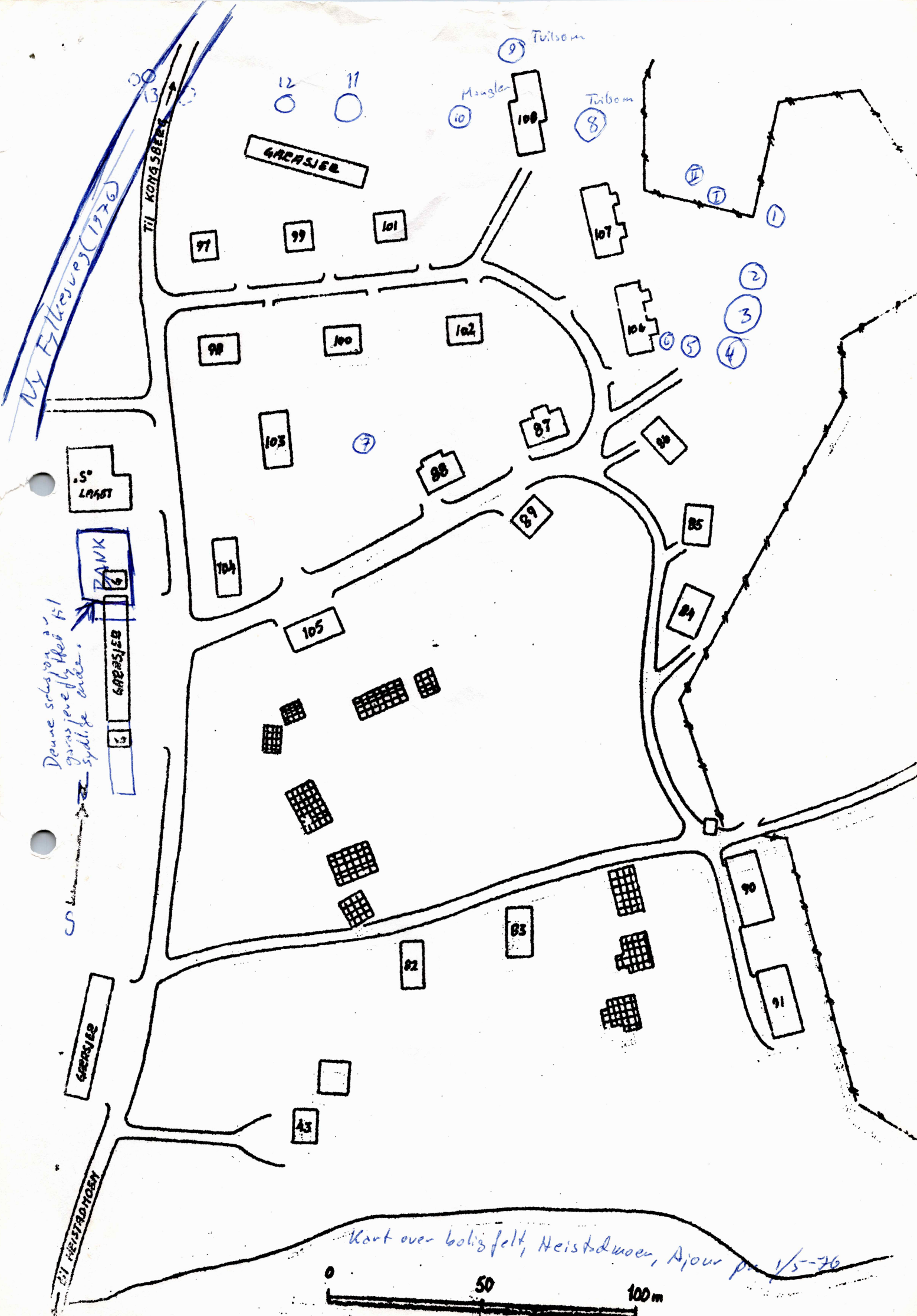

J. Chr. Keller

N.B. Fornminneutvalget har i møte 24/5-76 gitt sin tilslutning til dette forslø.

Kopi til:

Heistadmoen Vel v/ltn. E. Magnus

f. nr. 688

25. mai 1976.
Chr.K./Li

Vegsjefen i Buskerud
Tollbugt. 2
3000 DRAMMEN

Manglende arkeologisk registrering av Rv. 112 ved Heistadmoen.

Under en befaring av gravfeltet i boligområde ved Heistadmoen, tidligere under Berg Prestegård, g.nr. 103, br.nr. 7, ble det den 8. mai 1976 observert at en omlegging av Rv. 112 var under anlegg.

Ved undersøkelse av våre arkiver har vi ikke kunnet se at denne plan har vært forelagt oss til behandling.

Det viser seg at ett sikkert og to usikre fornminner er blitt ødelagt under arbeidet. Fornminner er som kjent fredet i henhold til Lov om fornminne av 29. juni 1951.

Saken var oppe i møte i Universitetets Oldsaksamlings Fornminneutvalg den 24. mai 1976. Det er på det rene at området rundt Hedenstad er meget interessant arkeologisk sett. Vi må derfor sterkt beklage at fornminner på denne måten er gått tapt på grunn av feilaktig saksbehandling.

Da samarbeidet med Buskerud Vegkontor forevrig har fungert på en for oss tilfredsstillende måte, går vi ut fra at saken skyldes en forglemmelse, og at forholdet ikke vil gjenta seg.

Med hilsen

Christian Keller
Avd.leder

Kopi:
A. E. Christensen
Top.Ark.

J. nr. 690

25. mai 1976.
Chr.K./Li

Infanteriets Skole og Øvingsavdeling
Heistadmoen Garnison
3645 HEISTADMOEN

Skilting og markering av fornminnefelt i boligområde ved
Heistadmoen, tidligere under Berg Prestegård, g.nr. 103, br.nr. 7.

Vi viser til muntlig henvendelse fra Ltn. Erik Magnus til undertegnede i anledning gravfeltet i ovennevnte boligområde.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at haugene er fredet i henhold til Lov om fornminne av 29. juni 1951, § 1 og 2.

Såvidt vi forstår ønsker Heistadmoen Vel å sette i gang visse miljøtiltak for å sette haugene i en slik stand at de kan være til glede for stedets beboere såvel som for besøkende.

Således er nevnt skilting av haugene, samt påfylling av noe masse, med tilsåing, slik at haugene får noe av sin opprinnelige form tilbake.

Undertegnede foretok en befaring av feltet i anledning av et besøk på stedet 8.-9. mai 1976. Innberetning om befaringen ble sendt Heistadmoen Vel ved Ltn. Magnus, 10.5.76.

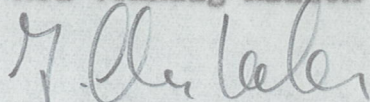
Jeg bemerket da at Haugene måtte fotograferes før en eventuell restaurering ble foretatt. Videre at det måtte påføres haugene et lag med en massetype (f.eks. subbus) som avviker fra haugfyllen, før ny masse ble påført. Dette for senere å ha en dokumentasjon av haugenes utseende fra før restaureringen.

Saken ble forelagt Universitetets Oldsaksamlings Fornminneutvalg i møte 24. mai 1976. Utvalget ga sin tilslutning til planene.

Vi venter å kunne foreta fotograferingen av haugene i løpet av juni måned.

Vi vil forøvrig få uttrykke vår glede over den innstilling Heistadmoen Vel viser i denne sak.

Med vennlig hilsen

J. Christian Keller

Kopi:

Heistadmoen Vel v/Ltn. Magnus

A. E. Christensen

Top.Ark.